

Звіт

про результати періодичного відстеження результативності регуляторного акта – розпорядження облдержадміністрації від 15.10.2009 № 615 «Про упорядкування положень розпоряджень голови облдержадміністрації щодо регулювання цін на продовольчі товари» із змінами, внесеними розпорядженням облдержадміністрації від 16.03.2011 № 152 «Про внесення змін до розпоряджень облдержадміністрації»

1. Вид, назва і дата прийняття регуляторного акта

Розпорядження облдержадміністрації від 15.10.2009 р. № 615 «Про упорядкування положень розпоряджень голови облдержадміністрації щодо регулювання цін на продовольчі товари» із змінами, внесеними розпорядженням облдержадміністрації від 16.03.2011 № 152 «Про внесення змін до розпоряджень облдержадміністрації».

2. Назва виконавця заходів з відстеження результативності дії регуляторного акта

Департамент економіки облдержадміністрації.

3. Цілі прийняття регуляторного акта

Розпорядження прийнято на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 р. № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» з метою:

- упорядкування положень розпоряджень голови облдержадміністрації щодо регулювання роздрібних цін на соціально важливі продовольчі товари;
- створення однакових конкурентних умов для всіх суб'єктів господарювання, що займаються виробництвом та реалізацією продовольчих товарів незалежно від місця розташування в межах області;
- забезпечення стабільної та беззбиткової роботи товаровиробників та торговельних підприємств області;
- недопущення необґрунтованого зростання цін на соціально важливі продукти харчування.

4. Строк виконання заходів з відстеження результативності

Відстеження результативності розпорядження здійснено через три роки після проведення повторного відстеження результативності.

5. Тип відстеження

Періодичне.

6. Методи одержання результатів відстеження

Періодичне відстеження регуляторного акта здійснювалось шляхом опрацювання статистичних даних, інформацій територіального відділення Антимонопольного комітету України та інспекції з питань захисту прав споживачів в області про результати перевірок дотримання вимог

вищевказаного розпорядження та аналізу інформацій борошномельних, хлібопекарських підприємств, підприємств гуртової торгівлі та торгових мереж роздрібною торгівлі.

7. Дані, на основі яких відстежувалась результативність, та способи одержання даних

Зазначеним розпорядженням облдержадміністрації встановлено для всіх суб'єктів господарювання:

1) граничний рівень рентабельності при виробництві:

– борошна пшеничного вищого, першого і другого сортів, борошна житнього обдирного – в розмірі 5 відсотків;

– хліба вагою більш як 500 г простої рецептури (борошно, дріжджі, сіль, вода) без додавання цукру, жиру, інших наповнювачів:

– з борошна пшеничного вищого сорту – 8 відсотків;

– з борошна пшеничного першого, другого сортів і суміші борошна пшеничного, борошна житнього та суміші борошна пшеничного і житнього, хліба і хлібобулочних виробів для діабетиків – 5 відсотків,

та граничні рівні рентабельності пакування (фасування) продовольчих товарів, на які запроваджено державне регулювання цін – 10 відсотків;

2) граничний рівень торговельних (постачальницько-збутових) надбавок до оптової ціни виробника (митної вартості) без врахування витрат з їх транспортування у міжміському сполученні в розмірі на:

– хліб – 10 відсотків;

– борошно, макаронні вироби, крупи, цукор, яловичину, свинину, м'ясо птиці, ковбасні вироби варені, молоко, сир, сметану, масло вершкове, олію соняшникову, яйця курячі – 15 відсотків.

Основними показниками результативності вищевказаного розпорядження є дані:

– щодо планової і фактичної рентабельності найбільших борошномельних та хлібопекарських підприємств області;

– щодо рівня торговельних надбавок на продукти харчування у підприємствах гуртової торгівлі і торгових мережах роздрібною торгівлі та прибутковості роботи цих підприємств;

– контролюючих органів про результати перевірок щодо дотримання суб'єктами господарювання вимог розпорядження від 15.10.2009 р. № 615 «Про упорядкування положень розпоряджень голови облдержадміністрації щодо регулювання цін на продовольчі товари»;

– моніторингу Головного управління статистики в області щодо рівня і динаміки середніх роздрібних цін на основні споживчі товари.

– кількості скарг від споживачів щодо необґрунтованого завищення цін на продукти харчування.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Основним показником результативності дії даного регуляторного акта є встановлення економічно обґрунтованих цін на основні продовольчі товари, а саме: граничних рівнів рентабельності виробництва борошна і хліба

простої рецептури та граничних рівнів торговельних надбавок на продукти харчування, визначені розпорядженням.

В Івано-Франківській області діє три найбільші борошномельні підприємства: ДП «Івано-Франківський комбінат хлібопродуктів», ТзОВ «Калуський комбінат хлібопродуктів» і ТзОВ «ЗПК «ЮМАС».

Планова рентабельність виробництва борошна у борошномельних підприємствах становить:

Види борошна	ДП «Івано-Франківський комбінат хлібопродуктів»		ТзОВ «Калуський комбінат хлібопродуктів»	
	2013 рік	2014 рік	2013 рік	2014 рік
Борошно пшеничне в/г	1,1	3,1	5,0	5,0
Борошно пшеничне 1 г	1,1	4,0	5,0	5,0
Борошно пшеничне 2 г	1,0	3,9	5,0	5,0
Борошно житнє обдирне	3,9	1,0	5,0	5,0
Рентабельність борошно-мельного виробництва	2,5	2,4	5,0	5,0

Вищевказаний рівень рентабельності забезпечив беззбитковість роботи практично всіх борошномельних підприємств області.

Серед хлібопекарських підприємств області монопольне становище з випікання хліба простої рецептури займають ТДВ «Івано-Франківський хлібокомбінат» і ТзОВ «Залізнична пекарня», сумарна частка виробництва хліба яких складає понад 50 відс. у загальному обсязі його виробництва в області.

Рівень застосованої планової рентабельності у вказаних хлібопекарських підприємствах впродовж 2013-2014 рр. – 1,6-4,2 та 2,4-4,6 відс. відповідно – є нижчим від встановленого діючим розпорядженням облдержадміністрації 5 відс. рівня рентабельності.

Застосований рівень рентабельності забезпечив беззбитковість роботи хлібопекарських підприємств у 2013-2014 роках. Так, фактична рентабельність хлібопекарського виробництва підприємств складала у 2013 році 3,2-4,6 відс., у 2014 році – 0,2-4,9 відсотка.

Рівень торговельної надбавки на хліб простої рецептури в фірмовій мережі вказаних підприємств становить 4,5–9,5 відс. та 8,3–10,0 відс. – на інші види хліба.

Найбільшими підприємствами гуртової торгівлі області – ТОВ «Прикарпатський торговий дім» та ПП «ДНК» – впродовж 2013-2014 рр. при реалізації продуктів харчування, що підлягають державному регулюванню цін, застосовувались торговельні надбавки: на борошно – 3-8 відс., макаронні вироби – 4-8,5 відс., на крупи: гречану – 5-8 відс., кукурудзяну, ячмінну, пшеничну – 5-11 відс., рис – 5-10 відс.; на цукор – 3-8 відс., олію рафіновану – 4-7,5 відсотка. Середня торговельна надбавка по регульованій групі товарів становила 4,5-7,6 відсотка.

Дані про рівень торговельних надбавок
у ТОВ «Прикарпатський торговий дім» та ПП «ДНК»

Назва товару	ТОВ «Прикарпатський торговий дім»		ПП «ДНК»	
	<i>мін.</i>	<i>макс.</i>	<i>мін.</i>	<i>макс.</i>
Борошно вагове	5	7,5	3	8
Борошно фасоване	5	7,5	4	8
Макаронні вироби	5	8,5	4	8
Крупа гречана	5	7,5	5	8
Рис	5	10	5	8
Крупа кукурудзяна	5	11	7	10
Крупа ячмінна	5	11	7	10
Крупа пшенична	5	11	7	10
Цукор	5	7,5	3	8
Олія соняшникова	4	7,5	–	–
Середня торговельна надбавка по регульованій групі товарів	7,6		4,5	

Окремі товаровиробники та гуртовики здійснюють пакування (фасування) продовольчих товарів, щодо яких запроваджено державне регулювання цін. Відповідно до даних, наданих суб'єктами господарювання, планова рентабельність пакування (фасування) становить 2,0-10,0 відс. при граничній 10 відс., встановлений розпорядженням облдержадміністрації від 16.03.2011 № 152 «Про внесення змін до розпоряджень облдержадміністрації».

Для визначення результативності дії регуляторного акта при реалізації продуктів харчування у роздрібній торгівлі проаналізовано дані щодо рівня торговельних надбавок у торгових мережах ТМ «Тростянецький», ІФ «Велес» ТзОВ «555 торгова мережа» та ТзОВ «Рознет». В результаті аналізу встановлено, що застосовані вищевказаними підприємствами роздрібною торгівлі торговельні надбавки становили: на хліб – 9,4-10 відс., борошно вищого ґатунку – 9-15 відс., макаронні вироби – 10-15 відс., крупи гречану, кукурудзяну, пшеничну, ячмінну – 10-15 відс., рис – 8-15 відс., цукор – 1,7-15 відс., яловичину – 2,5-5,0 відс., свинину – 2-5 відс., м'ясо птиці – 5-15 відс., ковбаси варені – 8-15 відс., молоко – 7,9-15 відс., сметану – 10-15 відс., сир кисломолочний – 12-15 відс., масло вершкове – 10-15 відс., олію соняшкову – 5,6-15 відс., яйця курячі – 5-8 відс. до оптової ціни виробника, що не перевищували граничних рівнів торговельних надбавок, встановлених розпорядженням.

Впродовж 2012-2014 рр. контролюючими органами було проведено ряд перевірок та встановлено порушення чинного законодавства суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність з виробництва та реалізації продовольчих товарів. Так, територіальним відділенням Антимонопольного комітету України виявлено порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем у двох

суб'єктів господарювання у 2012 році та в одного – у 2014 році. Інспекцією з питань захисту прав споживачів в Івано-Франківській області встановлено три випадки перевищення граничних торговельних надбавок у роздрібній торгівлі. До порушників державної дисципліни цін застосовано заходи адміністративного впливу.

За результатами аналізу даних моніторингу Головного управління статистики в області встановлено, що рівні і динаміка середніх роздрібних цін на соціально важливі продовольчі товари в переважній більшості відповідають загальнодержавним показникам. Зокрема, станом на 30 січня 2015 року вищими за середньоукраїнські були тільки ціни на 4 із 23-х охоплених моніторингом продуктів харчування (рис, хліб з борошна першого гатунку, яловичину та сир кисломолочний), у загальнодержавному рейтингу за сумою місць щодо продовольчих товарів область посідала 6 місце.

Зауваження та пропозиції до регуляторного акта від часу проведення повторного відстеження від зацікавлених суб'єктів господарювання до департаменту економіки облдержадміністрації не надходили.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Прийняття зазначеного розпорядження сприяло досягненню наступних цілей:

- встановлення економічно обґрунтованих цін на основні продовольчі товари та стримування їх необґрунтованого зростання на споживчому ринку області;
- соціальний захист населення від необґрунтованого зростання цін;
- створення конкурентних умов для суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність з виробництва та реалізації соціально важливих продовольчих товарів;
- забезпечення права споживачів на доступні ціни на основні продукти харчування та запобігання виникненню соціальної напруги.

Результати проведеного відстеження підтверджують ефективність дії розпорядження облдержадміністрації від 15.10.2009 р. № 615 «Про упорядкування положень розпоряджень голови облдержадміністрації щодо регулювання цін на продовольчі товари» із змінами, внесеними розпорядженням облдержадміністрації від 16.03.2011 № 152 «Про внесення змін до розпоряджень облдержадміністрації». Нормативний акт на даному етапі не потребує внесення змін.

Директор департаменту економіки

Володимир Попович